

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри підприємництва
і торгівлі

Протокол № 2 від 02.09.2019 р.
Зав. кафедри

 С.В. Волошина

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ»

(заочна форма навчання)

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник: Волошина С.В.,
доцент кафедри
підприємництва
і торгівлі, к.е.н., доцент

2019 – 2020 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни	
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	обов'язкова для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (4 курс)	обов'язкова для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (2 курс, скорочена форма)
Семестр (осінній / весняний)	осінній	весняний
Кількість кредитів	5	5
Загальна кількість годин	150	150
Кількість модулів	2	2
Лекції, годин	6	6
Практичні / семінарські, годин	8	8
Лабораторні, годин	-	-
Самостійна робота, годин	136	136
Вид контролю	курсова робота, екзамен	курсова робота, екзамен

2. Програма дисципліни

Мета: формування системи знань щодо комплексного дослідження зміни та розвитку економічних явищ і процесів та практичних навичок виявлення внутрішніх резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів задля забезпечення цільового управління ними.

Завдання:

- формування знань щодо предмету, об'єкту і завдань економічного аналізу, його видів та інформаційного забезпечення;
- оволодіння загальними методами і методичними прийомами економічного аналізу;
- опанування методиками фінансового аналізу;
- набуття вмінь аналізу майна (капіталу) підприємства, його ліквідності і платоспроможності, фінансової стійкості і ділової активності;
- набуття навичок аналізу фінансових результатів діяльності підприємства, діагностики ймовірності його банкрутства;
- набуття вмінь загального оцінювання і прогнозування фінансового стану підприємства;
- оволодіння методиками управлінського аналізу;
- набуття навичок діагностики виробництва і реалізації продукції підприємства, використання його економічних ресурсів і витратності діяльності;
- формування навичок виявлення резервів діяльності підприємства та визначення умов їх використання.

Предмет дисципліни: причинно-наслідкові зв'язки і залежності економічних явищ і процесів, що формують результати діяльності суб'єктів господарювання.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу.
2. Метод і методичні прийоми економічного аналізу.
3. Види аналізу та його інформаційне забезпечення.
4. Загальна характеристика аналізу фінансового стану підприємства.
5. Аналіз майна підприємства та джерел його формування.
6. Аналіз ліквідності і платоспроможності підприємства.
7. Аналіз фінансової стійкості підприємства.
8. Аналіз ділової активності підприємства.
9. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.
10. Діагностика ймовірності банкрутства підприємства.
11. Загальне оцінювання і прогнозування фінансового стану підприємства.
12. Аналіз виробництва і реалізації продукції.
13. Аналіз використання персоналу підприємства.
14. Аналіз використання основних засобів підприємства.
15. Аналіз використання матеріальних ресурсів підприємства.
16. Аналіз собівартості продукції.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Основи теорії економічного аналізу					
Тема 1. Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу	4	-	-	-	4
Тема 2. Метод і методичні прийоми економічного аналізу	11	2	2	-	7
Тема 3. Види аналізу та його інформаційне забезпечення	7	-	-	-	7
Разом за змістовим модулем 1	22	2	2	-	18
Змістовий модуль 2. Фінансовий та управлінський аналіз					
Тема 4. Загальна характеристика аналізу фінансового стану підприємства	2	-	-	-	2
Тема 5. Аналіз майна підприємства та джерел його формування	8	0,5	0,5	-	7
Тема 6. Аналіз ліквідності і платоспроможності підприємства	8	0,5	0,5	-	7
Тема 7. Аналіз фінансової стійкості підприємства	8,5	0,5	1	-	7
Тема 8. Аналіз ділової активності підприємства	8	0,5	0,5	-	7
Тема 9. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	8,5	0,5	1	-	7
Тема 10. Діагностика ймовірності банкрутства підприємства	7	-	-	-	7
Тема 11. Загальне оцінювання і прогнозування фінансового стану підприємства	7	-	-	-	7
Тема 12. Аналіз виробництва і реалізації продукції	8	0,5	0,5	-	7
Тема 13. Аналіз використання персоналу підприємства	7,5	-	0,5	-	7
Тема 14. Аналіз використання основних засобів підприємства	7,5	-	0,5	-	7
Тема 15. Аналіз використання матеріальних ресурсів підприємства	6	0,5	0,5	-	5
Тема 16. Аналіз собівартості продукції	6	0,5	0,5	-	5
Разом за змістовим модулем 2	92	4	6	-	82
Модуль 2					
Підготовка курсової роботи	36	-	-	-	36
Усього годин	150	6	8	-	136

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського (практичного) заняття	Кількість годин
1	Практичне заняття Метод і методичні прийоми економічного аналізу	2
2	Практичне заняття Аналіз майна підприємства та джерел його формування Аналіз ліквідності і платоспроможності підприємства Аналіз фінансової стійкості підприємства	2
3	Практичне заняття Аналіз ділової активності підприємства Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства Аналіз виробництва і реалізації продукції	2
4	Практичне заняття Аналіз використання персоналу підприємства Аналіз використання основних засобів підприємства Аналіз використання матеріальних ресурсів підприємства Аналіз собівартості продукції	2
	Всього	8

5. Індивідуальні завдання

1. Відповідно до узгодженого з викладачем курсу самостійного вибору базового підприємства і періоду дослідження (як правило, три останні роки) розв'язати практичне завдання «Формування профілю та інформаційного забезпечення економічного аналізу підприємства» (навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни, с. 182-187).

2. Відповідно до узгодженого з викладачем курсу самостійного вибору базового підприємства і періоду дослідження (як правило, три останні роки) розв'язати практичне завдання «Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства» (навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни, с. 205-210).

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Назва модулю	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Основи теорії економічного аналізу			
Змістовий модуль 1. Основи теорії економічного аналізу	18	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для вивчення питань: предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу; метод і методичні прийоми економічного аналізу; види аналізу та його інформаційне забезпечення.	Тестування, виконання індивідуального завдання

		Джерела [1; 3; 4; 7-9; 15; 24-26]. 2. Самотестування. 3. Підготовка індивідуального завдання.	
Змістовий модуль 2. Фінансовий та управлінський аналіз	82	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для вивчення питань: загальна характеристика аналізу фінансового стану підприємства; аналіз майна підприємства та джерел його формування; аналіз ліквідності і платоспроможності підприємства; аналіз фінансової стійкості підприємства; аналіз ділової активності підприємства; аналіз фінансових результатів діяльності підприємства; діагностика ймовірності банкрутства підприємства; загальне оцінювання і прогнозування фінансового стану підприємства; аналіз виробництва і реалізації продукції; аналіз використання персоналу підприємства; аналіз використання основних засобів підприємства; аналіз використання матеріальних ресурсів підприємства; аналіз собівартості продукції. Джерела [2-4; 6; 7; 9; 10-14; 16; 18; 19; 21-23; 25; 27; 28]. 2. Самотестування. 3. Підготовка індивідуального завдання.	Тестування, виконання індивідуального завдання

7. Результати навчання

1.	Знання предмету, об'єкту і завдань економічного аналізу, його видів та інформаційного забезпечення
2.	Розуміння загальних методів і методичних прийомів економічного аналізу
3.	Розуміння методик фінансового аналізу
4.	Уміння аналізувати майно (капітал) підприємства, його ліквідність і платоспроможність, фінансову стійкість і ділову активність
5.	Уміння проводити аналіз фінансових результатів діяльності підприємства, здійснювати діагностику ймовірності його банкрутства
6.	Уміння проводити загальне оцінювання і прогнозувати фінансовий стан підприємства
7.	Розуміння методик управлінського аналізу
8.	Уміння проводити діагностику виробництва і реалізації продукції підприємства, використання його економічних ресурсів і витратності діяльності
9.	Уміння виявляти резерви діяльності підприємства та визначати умови їх використання

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	50	100
10	25	15		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

9. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни.
3. Методичні вказівки щодо виконання курсової роботи.
4. Індивідуальні завдання.
5. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

10. Рекомендована література

Основна

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV : станом на 25.06.2018 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 р. № 2755-VI : станом на 01.06.2018 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999р. № 996-XIV: станом на 25.06.2016р. [Електронний ресурс] // <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку : Накази Міністерства фінансів України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
5. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : Наказ Міністерства фінансів України від 28 березня 2013 р. №433 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.

6. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства : Наказ Міністерства економіки України від 19 січня 2006р. №14 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://search.ligazakon.ua>.

7. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності : Наказ Міністерства фінансів України від 11 квітня 2013 р. №476 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.

8. Волошина С.В. Економічний аналіз: конспект лекцій / С.В. Волошина; ДонНУЕТ. – Кривий Ріг, 2016. – 79 с.

9. Баканов М. И. Теория экономического анализа : учебн. / М.М. Баканов, А.Д. Шеремет. - [4-е изд. доп. и перераб.] - М.: Финансы и статистика, 2002. - 416с.

10. Волошина С.В. Економічний аналіз: навч. - метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / С.В. Волошина. - Кривий Ріг: КЕІ КНУ, 2015. - 234 с.

11. Грабовецький Б.Є. Економічний аналіз: [навч. посіб.] / Б.Є. Грабовецький. - К.: Центр учбової літератури, 2009. – 256 с

12. Гудзевич О.І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства: навч. посіб. / О.І. Гудзевич. - К.: Кондор, 2004. - 180 с.

13. Економічний аналіз: навч. посіб. / [М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток та ін.] ; за ред. М.Г. Чумаченка. – [вид. 2-ге, перероб. і доп.] – К.: КНЕУ, 2003. – 556 с.

14. Економічний аналіз : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] ; за ред. Ф.Ф. Бутинця. - Житомир: ПП Рута, 2003. - 680 с.

15. Кіндрацька Г.І. Економічний аналіз : підруч. / Кіндрацька Г.І., Білик М.С., Загородній А.Г. ; за ред. проф. А.Г. Загороднього. – [вид. 3-тє, перероб. і доп.]. – К. : Знання, 2008.- 487 с.

16. Косова Т.Д. Організація і методика економічного аналізу: навч. посіб. / Т.Д. Косова, П.М. Сухарев, Л.О. Ващенко та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 528 с.

17. Любушин Л.П. Экономический анализ: учеб. пособ. / Л.П. Любушин. – [2-е изд., перер. и доп.] - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2007. - 433 с.

18. Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: навч. посіб. / В.О. Мец. - К.: Вища школа, 2003. - 278 с.

19. Мних Є.В. Економічний аналіз: підруч. / Є.В. Мних. – [2-е вид., перер. і доп.] - К.: Центр навчальної літератури, 2005. - 472 с.

20. Мочаліна З.М. Економічний аналіз (модульний варіант): навч. посіб. / З.М. Мочаліна, В.Т. Плакіда, А.Є. Ачкасов. – Харків: ХНАМГ, 2007. – 408 с.

21. Мошенський С.З. Економічний аналіз: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / С.З. Мошенський, О.В. Олійник ; за ред. Ф.Ф. Бутинця. - [2-ге вид., доп. і перероб.] – Житомир: ПП «Рута», 2007. – 704 с.

Допоміжна

22. Андрєєва Г.І. Економічний аналіз: навч.-метод. посіб. / Г.І. Андрєєва. – К.: Знання, 2008. – 263 с. – (Вища освіта ХХІ століття).

23. Болух М.А. Збірник задач з курсу «Економічний аналіз»: [навч. посіб.] / М.А. Болух, М.І. Горбатов. – К.: КНЕУ, 2002. – 232 с.
24. Голов С.Ф. Управленческий бухгалтерский учет / С.Ф. Голов. – К.: «Скарби», 1998. – 384 с.
25. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу: навч.-метод. посіб. для сам. вивч. дисц. / В.М. Івахненко. – К.: Знання прес, 2000. – 263 с.
26. Кармазін В.А. Економічний аналіз: Практикум / В.А. Кармазін. – К.: Знання, 2007. – 255 с.
27. Мец В.О. Економічний аналіз (збірник практичних завдань і тестів за даними П(С)БО: [навч. посіб.] / В.О. Мец. – К.: КНЕУ, 2001. – 236 с.
28. Ришар Ж. Аудит и анализ хозяйственной деятельности предприятия / Международная организация труда / Жак Ришар ; пер. с франц. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1997. – 375 с.
29. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз: Практикум: навч. посіб. / Н.В. Тарасенко. — Львів: «Новий Світ — 2000», 2006. - 280 с.
30. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік: підруч. / Н.М. Ткаченко. - [3-тє вид., доп. і перероб.] – К.: Алерта, 2008. – 926 с
31. Хеддервик К. Финансово-экономический анализ деятельности предприятий / Международная организация труда / Карл Хеддервик ; пер. с англ. – М.: Финансы и статистика, 1996. – 192 с.
32. Хомин П.Я. Звітність підприємств: навч. посіб. / П.Я. Хомин, Г.П. Журавель. – К.: ВД «Професіонал», 2006. – 656 с.

Інформаційні ресурси

33. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
34. Державна система розкриття інформації про емітенти цінних паперів [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.smida.gov.ua/emitents>
35. База даних компаній України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.kompass.ua>
36. Портал української промисловості [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.minprom.com.ua>
37. Гірничо-металургійний комплекс України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ugmk.info>
38. База даних металургійної промисловості України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.prometal.com.ua>
39. База даних про акціонерні товариства України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.istock.com.ua>
40. Звіти емітентів цінних паперів України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.tables.finance.com.ua>
41. Звіти емітентів цінних паперів на сайті Державної комісії з цінних паперів і фондовому ринку [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.eds.ssmc.gov.ua>

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри ПiТ

_____ С.В. Волошина

**КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН З ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ»**

для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (гр. ЗПТБД-16)

№	Назва змістового модулю	Кількість годин за видами занять та період вивчення дисципліни						Дата поточного контролю
		Лекції		Практичні		Самостійна робота		
		год.	дата	год.	дата	год.	дата	
1	Змістовий модуль 1. Основи теорії економічного аналізу	2	Жовтень 2019 року	2	Жовтень 2019 року	18	Листопад 2019 року	01.12.2019 р.
2	Змістовий модуль 2. Фінансовий та управлінський аналіз	4		6		82	Грудень 2019 року – січень 2020 року	10.01.2020 р.
3	Індивідуальне завдання							10.01.2020 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри ПiТ

_____ С.В. Волошина

**КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН З ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ»**

для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (гр. ЗПТБД-18с-К)

№	Назва змістового модулю	Кількість годин за видами занять та період вивчення дисципліни						Дата поточного контролю
		Лекції		Практичні		Самостійна робота		
		год.	дата	год.	дата	год.	дата	
1	Змістовий модуль 1. Основи теорії економічного аналізу	2	Січень 2020 року	2	Січень 2020 року	18	Лютий 2020 року	01.03.2020 р.
2	Змістовий модуль 2. Фінансовий та управлінський аналіз	4		6		82	Березень-травень 2020 року	10.05.2020 р.
3	Індивідуальне завдання							10.05.2020 р.